

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENSÉGI ÉS 48-ASPART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Vajon miből?!

Közeleg a nyár, új ruhák kellenének. Künn mosolyog a kékes ég s új cipők kellenének.

A liget balsamos levegővel csábit, ki kéne rándulni. Költségbe kerül. Új kalap az új ruhához, napernyő, kesztyű és tudja a jó Isten, mi minden kéne.

Azután itt van a nyár, nyaralni kell a munkában kifáradt családnak. — Lehetőleg szép s drága nyaraló helyen. Pénzbe kerül, még pedig sok pénzbe. De hát miből, az istenért miből?!

Ez a szomorú kérdés tolul ajkainkra, ha azt a rengeteg sok kívánságot, a mi ilyentájt felmerülni szokott, elénkbe terjesztetik.

— Miből édes szivecském, az Istenre miből?!

Ez a stereotip válasz, mely mögé bujunk s azt hisszük, hogy ezzel azután elintéztük azt a sok kívánalmat, mely nagyrészt jogos s csak kis részben jogtalanul hangzik fel hozzátartozóink ajkairól.

Hát gondolkozunk kissé komolyan, hiszen most épen van időnk reá. Csakugyan, miből is fedezzük mindazt, a mire feltétlenül szükségünk van. Miből fedezzük azokat az elsőrendű szükségleteket, melyek az év folyamán felmerülnek?!

Abból a nyomorult keresetből, a mellyel életünket úgy, ahogy tengetjük, abból a koldusbérből, melyet az állam, vagy a magánosok juttatnak nekünk? Ezek éppen elegendők arra, hogy lassan, de biztosan éhen vesszünk, elsenyvedjünk, elsorvadjunk. Pedig mindazoknak a szükségleteknek elő kell teremtniök, még ha a föld alól is, mert ha nincsenek, akkor itt a kész veszedelem, az örökös perpatvar, sirás, zokogás, átkozódás s fogak csikorgatása. Már pedig melyik családapa tudja azt engedékenység nélkül megállani, hogy azok, kik szívéhez annyira közel állnak, a nélkülözések következtében könnyes szemekkel tekintsenek reá, melyik apa tudja megindulás nélkül szemlélni szeretteinek fájalmát, keservét?

S így hasztalanul vetjük fel a kérdést, hogy miből, az új ruhák elkészülnek, az új cipőt is megcsinálja a szuster, a kalapot pontos időre szállítja a kalapos, a kesztyű, meg a napernyő, a kirándulási költségek?

Ezek pedig már olyan elenyésző kicsinségüek a többiekhez képest, hogy természetesen előkerülnek, valamely elrejtett zugsból, fiókból, vagy harisnyából. Hátra maradna még a nyaralás. Ezt pedig az orvos tanácsolja, mert a munkában elernyedett tagoknak szükségük van egy kis felfrissítésre, hogy to-

vább robotolhassanak abban az igában, melyet a sors mindnyájunkra rakott. S így azután nyaralunk is ha nem is megyünk Ostendébe, sem Seveningenbe, de talán még Tátrafüredre sem, hanem elpihenünk valahol a Balaton hűs partján, ahol az üdítő víz felpeszdti kiszáradt életenergiánkat, ahol újabb erőt szerzünk a létért való nehéz küzdelem sikeres megvívásához.

S mindezt előteremtjük abból a szegényes fizetésből, mit az állam s magánosoktól kapunk, előteremtjük abból a koldusbérből, mit egyéb munkálkodásaink jutalmazásául szerzünk. Előteremtjük, mert a muszáj nagy ur s annak ellentállani senki sem tud. Így vergődjük végig életünket s mikor a tekete rög dübörögve hull koporsónk fedelére, még az is, mintha azt hajtogatná!

— Miből? Miből?

Az bizonyos, hogy minden egyes ember ebben az országban nyakig uszik az adósságban, mindenki a jövőre keresetéből él s megeszi azt a kenyeret ma, amit tíz esztendő múlva szabadna csak elfogyasztani.

De hát ugyan ki törődik nálunk a jövővel?

Nem elég, ha a holnap gondjaival megküzdünk, nem elég, ha a ma szükségletét ügyel-bajjal beszerezzük? — Hagyjuk hát ezt az unalmas kérdést,

Nyugtalan éjszaka.

Másnap korán kelvén indulni, már tíz órakor ágyban voltunk. Én egy kicsit ideges voltam, Haris azonban elaludt, amint lefeküdt. Ez a ténykedése tulajdonképpen nem volt sértő, de engemet mégis sértett, nehezen viseltem el.

Miért aludt el ily hamar az én társaságomban?

Ez bosszantott s ezen töprenkedve, hiába próbáltam elszundikálni.

Mennél jobban szerettem volna elaludni, annál inkább került az álom, végre már oly éber lettem, mint tizenkét órakor szoktam lenni délelőtti.

Keserűen elmélkedtem a szobában, más társaságom nem volt a saját magamé emésztetlen vacsoránál. A gondolataim minden témát felöleltek már, ami csak ember agyában valaha megfogamzhatott. De a gondolatok sohasem váltak mélyebbekké, csak megértetették egyes témáikat, azután tova suhantak, mint a lepkék.

Egy óra múlva már egy kavargó köhöz hasonlóan a fejem, magam pedig halálosan belefáradtam a hiábavaló hánykolódásba.

Végre már annyira kimerültem, hogy szemem lecsukódott, de ekkor a közelben megkondult a toronyóra.

Megszámláltam az ütéseket, azután már-

már ismét lezáródtak pilláim, de ekkor egy másik toronyóra kezdett kongani.

Mikor az elvégezte, a város házán ütötte el az időt az óra, mély bugása egyideig gyönyörködtetett is.

De mikor kiszült, hogy ez az óra a negyed órákat is jelzi, mégis egy kissé túlzottan találtam a dolgot.

Valahányszor már-már az álomországba értem, valami újabb és újabb zavart fel, egyszer-máskor a takaróm is leesett rólam, úgy, hogy lekelltem hajolnom utána és újra felemelnem.

Végre lettem minden reményről, hogy elaludjam, beláttam, hogy kétségbeejtően éber vagyok.

Lázam is volt, szomjuság is gyötört. Kis ideig még ott forgolódtam az ágyban, azután egy kitűnő ötletem támadt: hogy felöltözöm, kísétálok a kertbe, talán meg is fürdöm és szivarozva várom be a reggelt.

Igyekeztem úgy felöltözni a sötétben, hogy Harist fel ne riasszam álmából.

A papucs is jó lesz ily nyári éjszakán, gondoltam. Csendben keltem fel, minden féherneműmet összeszedtem, csak a harisnyámat nem leltem sehoh.

Pedig e nélkül bajos volt kimennem. Négykézláb mászva, tapogatózva kerestem a harisnyámat a padlón.

Minden lépésnél megreccsent a padló, ha egy butordarabba ütköztem, a zajt hatványozottabban hallottam. Ilyenkor ijedten meg-

álltam, lélegzetem sem mertem venni, csak úgy lestem, nem ébred-e fel Haris.

Csak azután folytattam a kutatást, de hiába kusztam ide-oda, a harisnya nem volt sehoh.

Mindenfelé csak butordarabok akadtak a kezembe. Mikor este lefeküdtem, nem is képzeltem volna, hogy ennyi butor legyen a szobában.

Minden zugban egy-egy székbe ütöttem a fejemet.

Hisz tulajdonképpen nem az volt a furcsa, hogy meglettem a székeket, de az, hogy mindig, állandóan a fejemmel találtam meg.

Érthető harag vett erőt rajtam, keresés közben illetlen kifakadások törték utat ajkamra. Végül elhatároztam magamat, hogy egy harisnyával is beérem, úgy megyek sétálni.

Föltápszoktam helyemről, képzeletben elindultam az ajtó felé, de ahelyett saját életnagyságu képemet pillantottam meg egy nagy tükör sima lapján és egy pillanatra megijesztett.

A tükörkép határozottan azt bizonyította, hogy eltévedtem a szobában, most már azt sem tudtam, mily részében vagyok a szobában?

Elkeseredésemben leültem a padlóra. Ha csak az az egy tükör lett volna a szobában, talán még eligazodtam volna benne, de három-négy volt benne! És ez úgy sokszo-

hogy miből s próbálkozzunk meg azzal is már, hogy legyen költeni valónk abból, amit szerzünk, vagy talán annyit költeni, amennyit keresünk?!

A Ház ülésének meghosszabbítása. Azok a pártközi tárgyalások, hogy a költségvetés és appropriáció tető alá kerüljön nem vezettek eredményre. Ezért a mára hirdett pártközi konferenciát nem is tartották meg. A déli szünet alatt azonban gróf Khuen megbeszélte a dolgot Berzeviczy elnökkel és ennek eredménye, hogy az ülés végén indítványozni fogja a kormány az ülésnek egy órával való meghosszabbítását. Az indítvány fölött, mint azt a házszabályok előírják, vita nélkül a holnapi ülés elején ejtik meg a szavazást. Péntektől kezdve pedig az ülések már délután három óráig tartanak a költségvetés tárgyalásának ideje alatt.

A kultusz-vita folytatása.

A képviselőház ülése.

Berzeviczy Albert elnök egynegyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. Bejelenté, hogy Blánár Béla ellen indított petíció megszűnt.

Darvai Fülöp a mentelmi bizottság előadója jelentést tesz Török Kálmán, Serbán Miklós, Zlinszky Ernő, Frey János, Pop. Cs. István, Huszár Károly és Lukács György ügyében.

Napirendre kerül

a kultusz-tárca

költségvetésének általános tárgyalása.

Kun Béla: A kongregációk politikai működést folytatnak. Bus Jakab Kalauzában azt írja, hogy csak az a jó hazafi, aki Szűz Mária lobogója alatt harcol. Barkóczy működését bírálja. Egy esetet mond el, amelynél egy tanár pályázó kérvénye úgy érkezett vissza, hogy a folyamodványon az „ev. ref.” jelzés két jellel volt ellátva. A kongregációs tanárok üldözik azokat a kartársaikat, akik nem tartanak velük. Nem személyes ok, hogy az országnak általános érdeke kívánja Bar-

kóczy elmozdítását, mert a közoktatás legfontosabb ügyeit nem végzheti felekezetiileg elfogult ember. A felekezeti viszálynak egyik hajtása a szegedi képviselőjelölés bonyodalmái, amelynek történetét a szülő előadni kezdi.

Elnök: Ha a képviselő ur erről a kérdésről beszélni akar, akkor a Ház engedelmét kérnie kell.

A Ház megadja beleegyezését.

Kun Béla: Röviden elmondja a szegedi képviselőjelölés történetét s megállapítja, hogy Rózsa Izsónak vallása miatt kellett visszalépni a jelöléstől, holott a központi munkapárt szívesen látta mandátum vállalását. Ezután szóló a debreceni egyetemről beszélt. Erre vonatkozó részt lapunk más helyén közöljük.

Szünet után

Bay Lajos: Az alapítványi birtokról szól. Elfogadja a javaslatot.

Héderváry Lehel: A történelmi liberalizmusról át kell térni a modern liberalizmusra. A szabadkőművesség liberális, progresszív egyesülés, mely többet tett a köz-, az állam-érdek szempontjából is, mint mindenféle más vallásos intézmény. Elitéli a középiskolák kebelében a különféle vallásos egyesületeket. A kongregációk vivják meg a csatájukat az életben felnőtt emberek közt. Áttér a könyvtárak birálatára. Kifogásolja, hogy például a Nemzeti Múzeumban is 1817 óta újabb katalógust, dacára, hogy azóta a könyvtár lényegesen bővült, újabb katalógust nem bocsátottak a közönség rendelkezésére.

Szünet közben Apatics András bajszentiványi lakos egy kérvényt eresztett le a II. emeleti karzatról a képviselőházba, melyben a képviselőház közbenjárását kéri egy ellene 70 kor. erejéig vezetett végrehajtási ügyben és egyben személyes kihallgatását kéri. A kérvénydobót igazoltatták, de megbüntetni nem fogják, mert szünet közben történt a kérvénydobás.

Héderváry Lehel: Kifogásolja, hogy a muzeumok látogatására szánt idő nem felel meg a közönség kényelmének.

A harmadik egyetemet fölöslegesnek tartja, mert ezzel csak újabb kvalifikációt gyártó intézményünk szaporodna. Egyetlen érv volna e mellett és ez a budapesti egyetem túlszűfoltóságának megszüntetése. Ez azonban a gyakorlatban nem fogja megállani helyét, mert a magyar ifjúság, ha nem is a tanulás, de a szórakozás módok változatossága miatt a budapesti egyetemre tódulnak ismét. A vidéket pedig semmi esetre sem

tarja alkalmasnak az új egyetem felállítására.

A középben felkiáltások: Állítsák fel Budán!

Bakonyi Samu: Miért? Debrecenben kell azt felállítani.

Fráter Loránd: Ugy van! Debrecenben!

Héderváry Lehel: Kifogásolja, hogy például a budapesti egyetemen a szociológiának nincs tanszéke.

Szónok szól ezután képzőművészeti viszonyaink tarthatatlan helyzetéről, majd az szeradkadenciájáról, melynek okait a vezetőség tehetetlenségében látja. Nem fogadja el a javaslatot.

Herczeg Ferenc: Elnézést kér a t. Háztól, hogy felszólalásával ő is elnyújtja a költségvetési tárca vitáját. Reflektálni kíván Hédervárynak néhány megjegyzésére. Beszédének legfontosabb részét képezi azonban az, amit a szerzői jog külföldi védelme érdekében kíván megemlíteni. Két „drasztikus” esetből kívánja igazolni, hogy mennyire nemcsak az egyes művészet és írók érdeke ez, hanem érdeke ez Magyarországnak is. Lehel Ferenc a legdivatosabb magyar operett-szerző. Kénytelen volt osztrák állampolgárrá lenni, hogy műveit megvédje a jogbitorlástól. Molnár Ferenc, akinek darabjait amerikai színpadokon Amerika szerte adják, száz ezreket veszít, mert a szerzői jog védelme nem óvja meg az ugynevezett színpadi kalóztól. Kéri a kormányt, hogy siettesse a berni convencióhoz való hozzájárulásunknak lehetővé tételét. Elfogadja a javaslatot.

Elnök: Preszly Elemérrel illeti a szólasjog.

Preszly Elemér nincs jelen.
Sümei Vilmos szólal fel.

Az Odolt

különösen kiemeli a többi száj-tisztító szer közül az, hogy a szájüreg az öblítés után göröcsövi vékonyágú, de e mellett sűrű antiseptikus réteggel van bevonva, mely még órák a k a l a z u t á n is, hogy a száj kiöblített, u t ó l h a t á s t fejt ki. Ez az u ó h a t s, melylyel egy másik készítmény sem rendelkezik, adja meg mindenkinek, ki a készítményt naponta használja azt a biztonságot, hogy száját megvédte az erjedés okozó és a rothasztó anyagok hatásától, mely a fogakat megrontja.

rosított, mintha ezer lenne, mert a szemközti falakon voltak elhelyezve. Az ablakon ugyan beszűrődött ugyan némi világosság, de ideoda csuszásomban s padlón elvesztettem az irányt és most úgy tetszett nekem, mintha minden ablak ott volna, ahol nem kellene lennie. És így teljezen elvesztettem a fejemet, nem bírtam többé eligazodni.

Felkeltem, véletlenül feldöntöttem egy esernyőt. Ugy esett végig a földön, olyan zajt csapva, mint egy revolverlövés. Mergemben ajkamba haraptam, nem mertem lélekzeni, de Haris meg se moccant. Óvatosan, félve felvettem az esernyőt a padlóról, falhoz támasztottam. De alig bocsátottam el fogóját, mikor az megcsuszott és még nagyobb robajjal esett a földre, mint az előbb. Ismét vártam egy percig, de csend volt. Harisnak furcsa, mély álma lehet! A legnagyobb gondossággal, szinte remegve az izgalomtól, emeltem fel most ismét az ernyőt, újra vigyázva, óvatosan a falnak támasztottam.

De mihelyt eleresztettem, újra lezuhant, mindannyiszor nagyobb robajt ütött a meg-előzőnél. Különben az ernyő utbaigazítással sem szolgálhatott, mert ezenkívül még négy darab volt a szobában. Most a falat akartam követni kezemmel, így biztosan eljutok az ajtóig.

Megkezdtem az utazást ezen a módon és az első eredmény az volt, hogy egy képet levertem a kezemmel. Nem valami nagy kép, de ahogy a földre zuhant, nagyobb lármát

csapott, mint egy ágyu. Haris nem mozdult, de én józan ember vagyok, megértettem, hogy még egy ilyen művészi kísérlet és ő felugrik ágyából. Szomorúan mondtam le sétálási terveimről. A legokosabb, amit tehettek a jelen körülmények között, ha megkeresem a szoba közepén lévő kerek asztalt, azt veszem kiindulási pontnak és onnan felfedező körutat teszek az ágyamig.

Ha az ágyat meglelem, egész közel van hozzá a vizeskorsó, ezzel enyhíthetem égető szomjúságomat is. Négykézláb kusztam tehát tovább.

Igy legalább biztos voltam benne, hogy semmit fel nem borítok. Egy-két pillanat alatt meg is találtam az asztalt, még pedig olyan erősen, hogy a homlokom bórét is lehorzsolta, aztán felálltam, kinyújtottam karomat, ujjaimat kifeszítettem és egyensúlyt tartva ide-oda hajlongással, elindultam, hogy felkeressem ágyamat. Előbb egy székre vertem oda a térdemet, aztán a falba.

Majd egy diványba, ismét egy másik székre és megint diványba. Ez már egészen zavarba hozott.

Ugy emlékeztem tudniillik, hogy szobában csak egy divány van.

E közben eszembe jutott, hogy az asztal se sokat ér mint kiindulópont, mert hiszen kerek.

Elhagytam tehát helyemet, vaktában indultam neki a székek és diványok labirintjének. Így kóboroltam az ismeretlen és reámnézve oly idegenszerű területen mindaddig,

míg a kandallóról levertem egy virágvázát, amikor utána hajoltam, hogy felemeljem azt, felborítottam a mosdóasztal kancsóját.

Éppen azt mondtam magamban: jó volt és most itthon leszek rögtön!

De egyszerre Haris ordítását hallottam:

— Segítség! Se . . . gitség! Gyilkos!

— Ne félj, csak én vagyok — siettem őt megnyugtanni.

— Csurom víz vagyok. Leöntöttél — mondta ő panaszosan.

A zajra a házbelielk is felébredtek.

Élsőnek házigazdám lépett be égő gyertyával kezében, nyomában Z. ur, egy másik gyertyával, azután egy egész gyertyás körjárat.

Körülnéztem.

A Haris ágya mellett álltam, éppen az ellenkező szeletben, mint ahol az én ágyam volt. A szobában csak egy divány volt, az is a fal mellett. Mindössze két szék volt a szobában s én egész éjszaka ezek körül forgolódtam!

Elbeszéltem a háziaknak a történeteket s ezek megnyugodva tértek ismét álmokra.

Én a pedométeremen, mely mindig nálam van, konstátáltam, hogy negyvenhét mérföldet gyalogoltam a szobában. De elvégre egyre megy: hiszen úgy is azért keltem fel, hogy egy kicsit kísértéljam magamat.

Twain Márk.

Ausztria választ.

Bécsben ma reggel hat órakor az összes kerületekben megkezdődött a szavazás, mely délután öt óráig tart, mire a szavazatokat összeszámolják.

Választanak ma Bécsben 33 képviselőt 380 választási helyiségben. A választások a legnagyobb csendben folynak, a város külső képén alig látszik valami változás az utcákon, itt-ott feltűnik egy póznára erősített tábla, mely a pártok jelöltjeinek a neveit hirdetik.

El lehet mondani, hogy a közönség a választások iránt a legnagyobb közömbös-séggel viseltetik.

A kora reggeli órákban a munkások tettek eleget választási kötelezettségüknek, azután a hivatalnokok kerültek sorra. A mozgalom előreláthatólag csak a délutáni órákban lesz erősebb és akkor azokban a kerületekben, hol a haladó párt és a szocialdemokraták győzelmüket remélik, a választási aktus szenvedélyesebben és viharosabban fog lefolyni.

A keresztényszocialisták a legutolsó választásokon, amikor még sikereiknek a tetőpontján voltak, abból a husz mandátumból, melyet Bécsben hódítottak, az első választásnál csak tizenkét mandátumot szereztek meg véglegesen.

Sok kerületben pótválasztásra került a sor és a pótválasztásokon a keresztényszocialisták négy mandátumot vesztek, úgy hogy a választás végleges eredménye a bécsi kerületekben a következő volt: 20 keresztényszocialista, 10 szociáldemokrata, 3 szabadelvű.

A választás előreláthatólag a mai választási napon sem fog azonnal véglegesen eldőlni, hanem most is, épp úgy, mint az 1907. május 14-iki választásokon, pótválasztásokra lesz szükség.

Prohászka és a Vatikán

A fehérvári püspök nyilatkozata.

Ugy egyházi, mint világi körökben a legnagyobb föltnést keltette Prohászka Ottokár, a székesfehérvári püspök két könyvének és egy pásztorlevelének indexre tétele.

A magyarországi klerikálisok úgy magyarázzák ezt, hogy az indexre tétel nem jelenti egyszersmind Prohászka üldöztetését. Kifejtik, hogy az Index Kongregáció Prohászkanak csak egyes mondatait és passzusait találta aggodalmasnak és ezért tiltotta el a katolikusoknak e művek olvasását. Sőt hozzát teszi, hogy az egyház megtette azt is, hogy később levette az indexre került könyvet, mikor az egész tudományos irányzatok s a tisztultabb felfogás más megvilágításba helyezte az akkor még forrásban levő eszméket és tanokat.

Mindezzel szemben Prohászka Ottokár püspök, aki jelenleg Fehérvárott van, bizalmasai előtt az indexre tételről nyilatkozott. Kijelentette, hogy egyáltalában nincs szándéka újratulni a Vatikánal és aláveti magát az egyház határozatainak. S ha szükséges, megteszi a visszavívó nyilatkozatot is. Egyébként pedig folytatni fogja továbbra is működését.

Hogy értelmez' ezt az utolsó passzust, arra egyelőre nem nyilatkozott. Lehet esetleg úgy is értelmezni, hogy követni és folytatni fogja eddigi irányzatát, ami persze a Vatikánal új konfliktusba keverheti.

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a'

A debreceni egyetemért.

Kun Béla beszéde.

Kun Béla országgyűlési képviselő a debreceni egyetemről beszédet mondott. Az értékes, szép beszéd vonatkozó részét itt közöljük:

Örömmel üdvözlöm a t. kultuszminiszter urat azon elhatározásáért, hogy az egyik egyetemet, mint a lapok írják, Debrecenben készűl felállítani. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ez az elhatározása a t. miniszter urnak dus kamatokat fog hozni az egész magyar nemzet számára, mert nemcsak azért érdemi meg Debrecen az új egyetemet, mert a tiszántúli egyházközség és Debrecen törvényhatósága eddig is milliókat áldozott az egyetem céljaira, hanem azért is, mert Debrecen a magyarságnak egyik legerősebb vára és mert ahhoz a városhoz a történelmi emlékeknek, a dicső múlt tanulságainak egész sorozata tűződik és így ott az egyetemi ifjúság nemcsak a tanulmányokban fog előrehaladni, hanem tele tudóval szívhaija majd magába azt a levegőt is, mely évszázadokon keresztül táplálta, éllette a debreceni öskolégium ifjúságát s ha kellett, a hazáért való élni-halni tudásban hőskövé avatta őket. (Igaz! Ugy van!)

Ezek után már csak pár megjegyzést kívánok tenni. (Halljuk, halljuk! a szélsőbaloldalon.) Én az egységes nemzeti nevelésnek vagyok híve. Vallom a magyar faj szupremáciáját, fensőbbiségét, hiszen ez nemcsak a történelmi hagyományok szentségéből, hanem a magyar állampolgárság kizárólagosságának törvénybe iktatott elvéből is önként következik.

Vallom azt is, hogy a magyar faj fensőbbisége és az egységes nemzeti nevelés magaslata csakis a céltudatos és tehető legintenzívebb kultúra tehát a legbékességesebb magyarosító eszköz által érhető el. (Igaz! Ugy van! Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Csak-hogy ennek a kultúrának nem szavakban, hanem tényekben kell nyilvánulnia. Sajnálatl látom, hogy a t. kultuszminiszter urnak és a kormánynak programja, a népnevelési szükségletek nagy mérvéhez, tehát a kultúra alapvető feltételeihez viszonyítva, minden jó szándék mellett is inkább csak bőséges szavakban, jámbor óhajtásokban, de annál sovánnyabb tényekben nyilvánul. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Tagadhatatlanul szép beszéd volt az, melyet a t. miniszter ur a kultúra felemelő

hatásárót a minap elmondott. De a fény után, amelyet megcsillogtatott, mint sötét árnyék húzódtott végig beszédén ama beismerés, hogy Magyarországon még mindig 300,000 tanköteles, de iskola hiányában, iskolába járni egyáltalán nem tudó gyermek van s hogy háromezer új népiskolára volna szükség, de — és ezt én teszem hozzá — a nemzeti élet ezen veszélyes nyavalyájának orvoslására nincsen pénz, mert mindent elvisz a katona, a puska és a csatahajó.

A t. miniszter ur ezen változtatni akar és én meg vagyok róla győződve, hogy azt az összeget, amely rendelkezésére áll, a legjobb helyre fogja fordítani. De mi lesz az eredmény? Egy-egy picinyke oázis, egy-egy új virágos kert — mert annak tartok minden új iskolát, — de mindezt elnyeli az iskolahiánynak, a tudatlanságnak, a kulturaellenes sötétségnek óriási sivataga és egész vidékeket lelki kietlenségben tartó pusztasága, szégyenére annak a demokratikus szellemnek is, amelynek pedig a t. miniszter ur programmszerű nyilatkozata szerint is át kell lengenie az egész magyar nemzeti közéletet. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A csabai dráma.

Achimné képviselője dr Fényes Samu.

A békéscsabai dráma június 18-iki esküdtzéki tárgyalása iránt nemcsak egész Békésvármegyében, hanem a szomszédos Bihar- és Aradvármegyében is igen nagy az érdeklődés.

A gyulai törvényszéki elnök irodáját valósággal ostromolja a közönség belépőjegyekért, azonban a terem kis terjedelmére való tekintetből, melyben csak nyolcvan ülőhely és ugyanannyi állóhely van benne, az igényeket csak kis mértékben fogják kielégülhetni. A csabai parasztpárt maga kért harminc jegyet a párt tagjai részére, de nem valószínű, hogy ennyi jegyet kapjon.

A fővárosi és vidéki hírlapírók elhelyezése is nagy gondot okoz Gálbory József törvényszéki elnöknek. A sajtó képviselői számára csak tizenkét hely tartható fenn. Ha ennél többen lesznek a jelentkezők, az elnök az érdekelt újságírókra bizza, hogy maguk jelöljék ki, kik foglaljanak helyet az újságírói asztalnál.

A bűnügyben az az újabb momentum merült fel, hogy Achim Andrásné eddigi jogi képviselőjétől, dr Simonka György gyulai ügyvédől a megbízást visszavonta és képviselőjével dr Fényes Samu budapesti ügyvédet bizta meg. Erre az elhatározásra a parasztpárt vezetői bírták rá Achimné. Simonka ugyanis szintén aspirált a csabai mandátumra, kiméltlen hangu röpiratokat adott ki Kristóffy és párthívei ellen.

A másik ok az, hogy az özvegy nem helyeselte Simonka ügyvédnek más bíróság delegálása iránt benyújtott kérvényét.

A Zsilinszky-fiúk védői, dr Kenedi Géza és dr Keppich Frigyes gyulai ügyvéd naponta újabb és újabb tanuk beidézését kéri a törvényszéktől, mert a bizonyítás egész anyagát a főtárgyalásra tartották fenn. Körülbelül nyolcvan lesz a tanuk száma.

Nyomdába tanulónak felvétetik egy fiu.
Darabos-utca 7. sz.

Debrecen ostromállapotban.

A mézárosok áremelése.

Ha valami küellenség tanyázna a kert-ségekben és elzárna a várost teljesen a világtól megakadályozva, hogy bármiféle élelmiszert hozzanak Debrecenbe, akkor sem lehetne rettenetesebb a husrágóság és akkor sem szemérmetlenkedhetnének jobban a mézárosok, mint most.

Legutóbban ismét nyolc fillérrel felemelték a husárakat.

A tanács pedig vak és süket. Nem lát és nem hall. Mintha csak teljesen közömbös volna rá nézve százezer embernek érdeke és mintha azért állanának a város élén, hogy megvédjék a közönség zsebére utazó mézárosok és hentesek kisdud érdekeit. Levelezgetnek, bizottságoznak, kérvényeznek, kiküldenek és tárgyalnak, ahelyett, hogy végre egy energikus lépést látnánk. Pedig mintha elmúlt volna már egyszer az a korszak, amikor egyebet sem csináltak a város érdekében, mint bizottságosdit játszottak az urak.

Közben pedig a nagyságos mézáros és hentes urak hencsegnak és fenyegetőznek. Az egyik azt mondja, hogy ha neki úgy tetszik, két forintra emeli fel a marhahus árát, a másik pedig avval ijesztget, hogy becsukja a boltját, akkor aztán éhen döggölhet az egész bagázs népség. És mindezt szemérmes mondani a hatóság embereinek, akik úgy tesznek, mintha ez a nagy és gazdag, de maholnap a saját zsirjában megfulladó város teljesen tehetetlen volna velök szemben.

Pedig bár csuknák be a boltjukat és mennének innen közlélezni egy szebb hazába.

Most is mi történt? A tanácsülésem javasolta Reitz János főállatorvos, akinek lelkiismeretes, önzetlen és a legteljesebb elismerésre méltó munkássága máris szálfok sokak szemében, hogy azonnal küldjenek le két embert Boszniába, akik azonnal megkezdik a sertésszállítást. A főorvos javaslatát elvetették azzal, hogy sokba kerül az utaztatás.

Rá akarják bizni emiatt magukra a mézárosokra a miniszteri engedély kihasználását.

Nahát ez a bejárás olyan könnyelműség, olyan indolenciára és a közönség érdekeinek semmibe sem vételére vall, hogy azt eléggé kárhozhatni nem lehet.

It akarnak spórolni, igazán a közönség bőrén? A milliókkal pedig tudunk dobálózni hiusági és vállalati kérdésekben? Nahát ez nem megy és ha úgy ebben az ügyben, mint egyéb élelmiszeri kérdésekben, így a rettenetes tejhamisítások és visszaélések ellen is nem tesz a tanács megfelelő intézkedéseket, akkor hamarosan a legnagyobb népszereklenségnek fog örüvendeni.

Öngyilkos polgármester.

A szepesmegyei Leibic városban tegnap délelőtt 10 órakor öngyilkos lett a város polgármestere, Roth Gusztáv.

Hivatali helyiségében revolverrel jobb halántékába lőtt és mikor a lövés zajára a hivatalnokok odarohantak, már észméletlenül találták a polgármestert.

Néhány órai haláltusa után estefelé kiszenvedett.

Roth Gusztáv hatvannyolc éves volt és negyvenhárom év óta szolgál a városnál — A német származású, de magyarrá lett polgármestert nagyon szerették.

Felesége nem régen halt meg, egyik

fia adóhivatalnok a városnál, a másik fia végzett jogász.

Semmitféle irást nem hagyott hátra és mert rendezett anyagi viszonyok között élt s hivatalában sem volt semmi kellemetlensége. azt hiszik, hogy belegsége miatt lett öngyilkos. Szervi baja volt és ezért az utóbbi időben melankólikus lett. Temetés holnap fog végbemenni.

A véderőbizottság ülése.

A véderőbizottság tegnap délután öt órakor ülést tartott, amelyen Héderváry, Székely és Hazai miniszterek vettek részt Tallián Béla elnöke mellett.

Bakonyi Samu tartott nagy beszédet. Kijelentette, hogy kénytelen fenntartani azon felfogását, miszerint ez a képviselőház illetéktelen a véderőreform megvalósítására, mert a kormány arra kötelezte magát, hogy a választói reform megelőzi a véderő reformot.

Igy szól a király a létrejött egység is és ha a király a megállapodást elfogadta, akkor nem szabadna másik faktornak ezzel ellentétes magatartást tanusítani.

A külügyi politikában nem történtek olyan változások, amelyek érihetővé tennék az irány változást.

Helytelen politikának minősíti a külügyminiszterét, mert emiatt nem tud a monarchia rendet teremteni a Balkánon.

Kérdést intéz a kormányhoz, hogy befolyását hajlandó-e érvényesíteni a külpolitikai irányzat megváltoztatása iránt.

A kilences bizottság programja sincs megvalósítva a javaslat által, mert az állami-ság külső megnyilvánulásaiban mint a kardbojt, cimer és zászló kérdésekben nincs semmi intézkedés.

Az 1848. XXI. t. c. világos a kérdések megoldása tekintetében, de az ott meghatározott módokat ez a javaslat nem veszi figyelembe.

Nagy az aránytalanság a terhekhez való hozzájárulás tekintetében Ausztria és Magyarország közt s ez a jövőben sem fog megváltozni.

A Balkán államok többet áldozhatnak a katonai terhekre, mert azok a gazdasági önállóság alapján fejlődnek, gyarapodnak, míg mi a közös vámterületet szenvedjük meg.

A vámjövendelmek hadügyekre azért sem volnának fordíthatók, mert fix számításai alapul nem szolgálhatnak, mennyiségük állandóan változik.

Az 1881. XXI. t. c. az akkori helyzet alapján jött létre és ez a törvény alkotmányjogi szempontból hatályon kívül helyezendő, mert bebizonyult, hogy ajánlása tekintetében teljesen illuzórius intézkedéseket tartalmaz.

Tóth János a javaslat ellen Bakonyi beszéde értelmében,

Dániel Gábor pedig a javaslat mellett beszélnek.

Héderváry miniszterelnök pedig reflektál Bakonyi Samu érveire. Azt mondja, a jelenlegi kormány csak a választói reform előkészítésére vállalat kötelezettséget, ez volt a trónbeszédben is, melyért a kormány a felelősséget vállalja.

Kijelenti, hogy a javaslat a kilences bizottság álláspontjának lényegesebb rendelkezéseit megvalósítja.

Kelemen Béla, Hazai és Székely miniszterek felszólalása után az ülés véget ért.

SZINHÁZ.

* A Thury-pár sikere Nyiregyházán. Zilahy Gyula nap-nap után zsufolt ház mellett játszik Nyiregyházán, noha állandó szubrett-primadonnája még mindig nincs a társulat-

nak. Természetes, hogy így elsősorban a társulat drámai személyzetét veszi igénybe a műsor. Sorra elveszik a Szókimondó asszonszónyság, Trilby, Csáka és Kalap és egyéb beszélő szindarabokat, amelyben Csige Böske a primadonna és Thury Elemér a hős. A kényes izlésű nyiregyházi publikum pedig tódul a színházba, mert ennek a művészpárnak zseniális játéktudása és szeretetre-méltósága egy magukban olyan vonzó órák képesek gyakorolni és olyan művészi élvezetet nyújtanak, hogy taps, virág és elismerés bőven jut ki úgy az elragadóan szép Böske asszonszónynak, mint vasárnap óta Budapestten tartózkodó férjének.

A derék Thury ugyanis most Pesten buktatja nyakra-főre a színi pályára törekvő hölgyeket és urakat, a felvételi bizottság professoraként. Azt mondják, hogy nagyon szigorú és kegyetlen, pedig senki sem nézné ki belőle. Mint érdekes színházi hírt említjük meg, hogy tegnap este érkezett Nyiregyházára Márkus Emilia. A közönség ugyan jobb szerette volna, ha helyette valamelyik kiválóbb szubrettékesnő vendégszerepel, mert a drámai személyzet éppenséggel nem hiányos és különösen Csige Böske mellett nincs szükség vendégekre, de azért bizonyára a legnagyobb érdeklődés fogja kísérni a „szőke csoda“ fellépéseit.

(—óly.)

UJDONSÁGOK

A 'Debrecen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a Telefon 412.

— Husz Lajos, polgári iskolai igazgató, a debreczeni dalegylet vegyes karának kintő karnagya a következő tanévtől kezdve a P. Nagy Zoltán igazgatása alatt álló zene-konzervatórium rendes tanára lesz. A zene-konzervatóriumra nézve nagy nyereség a jeles pedagógus és kiváló elmélet tudós.

— Titokzatos sétakocsizás. Kolozsvárról jelentik: Nem mindennapi eset történt tegnap délután az itteni Biazini szállodában: Ifj. Fekete József egeresi földbirtokos tegnap kétlovas kocsiján behajtott birtokáról Kolozsvárra, ahol lovakat akart beszerezni. A földbirtokos a Biazini szállóban helyezte el kocsiját és lovait. Fekete délután kiment a városba, addig lovait és kocsiját kocsisára bízta. Délután három órakor beállított a kocsishoz egy elegáns külsejű férfi, akit a kocsis életében soha nem látott. Az idegen kijelentette, hogy a gazdája felhatalmazást adott neki a kocsiját használatára s határozott, parancsoló hangon utasította a kocsist, hogy fogjon be, mert a várost körül akarja kocsikázni. A kocsisnak szeget ütött a fejébe a különös kívánság, de a parancs oly szilárd volt, hogy nem mert gyanújának kifejezést adni. Befogott tehát s az idegen utasítására kihajtott a város határára. Itt a kocsist félelem fogta el és pedig nem alaptalanul. Egy ember nem járta tájékon a gazda albarátja egyszerűen lepofozta a kocsist a bakról s tovább hajtott. Megszeppelve, leforrázva állított be kocsit és ló nélkül a kocsis a szállodába, ahol Fekete József izgatottan várta az eltűnt kocsist. A rendőrségen a kocsis vallomása alapján megindították a nyomozást.

Tudnivalók az ügötversenyekről. A július hó 15-én Urnapján és 18-án vasárnap tartandó ügötversenyek mindennap pontosan d. u. 3 órákor kezdődnek. A versenyekre a Bika szállodától egészen a versenypálya bejáratáig a villamos vasut kocsijai délután 1 órától folytonosan fognak közlekedni. Viteledij egészen a versenypályaig 20 fillér. A bérkocsik díja a rendőrfőkapitányság által a következőképpen állapították meg: 2 lovas kocsis oda és vissza várakozással 7 korona. Két lovas 4 személynél, 1 lovas 2 személynél többet nem köteles vinni. Beléplidíj a következő: Páholy 16 korona, tribün előtti térre szóló jegy 2 napra 10 korona, egy napra 6 korona, tisztieknek és nőknek tribün előtti térre szóló jegy 2 napra 8 korona, 1 napra 5 korona, fedett zártszék 2 korona, ülőhely 1 korona, állóhely 40 fillér. A belépti jegy láthatólag és feltűnő helyen viselendő. A versenyterén buffet és totalizőr áll a közönség rendelkezésére. Páholy jegyek a verseny napjáig déli 12 óráig Békés Lajos főtéri üzletében kaphatók, azontul a többi jegyekkel együtt a versenyterei pénztárnál. Bővebb és szükséges felvilágosításokkal Loránt József útkánál (Piac-utca 16.) Alföldi Takarékpénztár épülete szerezhető be.

Repülés Budapest felé. Bécsből jelentik: Tegnap délelőtti Bier főhadnagy 9 óra 15 perckor startolt a budapesti versenyre. Az Etrich-monoplán nyilegyenesen röptt Semmering felé, melynek versenyterén várta az aeroplánt a bécsúj helyi rendezőbizottság. 9 óra 58 perckor Bier Simán leszállt Semmeringen. Újút csak délután három órákor fogja folytatni, ha ugyan addig hirtelen rosszra nem fordul az időjárás. Bier úgy számítja, hogy délután hét órákor érkezik Budapestre a Rákosmezőre. Moltora elég erős és elegendő benzint visz magával az ötórás utra.

A Zenekonzervatórium ma délután 5 órákor tartja 8-ik vizsgálati hangversenyét az „Arany-Bika” szálló dísztermében. Belépődíj nincs. A páholyok a közreműködött hozzátartozói számára tartatnak fent.

Arany Bika Mulató. Menő a tepatikus csoda és a kitűnő első júniusi műsor csak 15-ig látható. Előadások kezdete 9 órákor.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

70.000 koronát nyert: 32330.
5000 koronát nyert: 19478.
2000 koronát nyertek: 11020 102275.
1000 koronát nyertek: 42652 84537 93228.

500 koronát nyertek: 18533 20793 26998 35796 62264 63862 67963 79320 83530 83758 96145.

300 koronát nyertek: 1803 1032 4398 4755 5579 7611 11806 14118 17910 19045 23138 25825 28253 31959 33299 34480 37411 38507 39128 50944 44484 45562 46531 52202 56271 57346 55659 57839 57856 57874 59152 69503 64544 65867 69144 72980 73067 73804 74843 77357 78016 78092 80634 82583 84791 85826 89629 91129 94526 95112 105177 105325 105681 107513.

Azonkívül kihúztak 2178 sorsjegyet 80 koronás nyereménnyel. A következő húzás holnap lesz.

TÖRÉVNYKEZÉS.

S Kéjutasz kettőben. Egy fiatal irodai gyakornok, a tizenkilenc éves Galamb Antal, sokat lumpolt az utóbbi időben. Szinte mindennapos vendég volt az éjjeli mulatóhelyeken s valamelyik borozóban megismerkedett Siegl Jolán pénztárosnővel. A leány meglehetősen hidegen fogadta az ifju udvarlását, de menten engedékenyebb lett, mikor a Tóni fiu meghívta egy kis kéjutaszra Bécsbe, ahol majd néhány vidám napot tölthetnek el együtt.

— Szabadságot kaptam — jelentette Galamb — tehát elutazhatunk.

Csak az volt valamennyire gyanus, hogy nem egyazon vonaton keltek utra, de Siegl Jolán mégis megnyugodott, mikor 100 korona előleget kapott gvallérjától s ő a következő vonatra szállhatott. Galamb Antal megvárta hölgyét Érsekújváron s innen együtt folytatták útjukat Bécsig, ahol kiszálltak és csaptak akkora mulatságot, hogy a közelükben még a kulya is feketekávé itott.

Ami pénze volt Galambnak, majd mind elfogyott és így sietett a kis kaszirleányt vonatra ültetni, hogy hazajöjjön, maga pedig Fiume felé vette az útját. Időközben kislútt az ellumpolt pénz eredete. A vig párociska Heuffel Sándor mérnök 1702 koronáját verte el, amelyet Galamb Antal tőle sikkasztott. A mérnök feljelentette alkalmazóját, akit erre letartóztattak s vele együtt a partnere, Siegl Jolán is a vádlottak padjára került tulajdon elleni kihágás címén. Perüket ma tárgyalta a törvényszék Füzesséry bíró elnöklésével, de magának a sikkasztó gyakornoknak nem esett baja, mert a gazdája nem kívánta a megbüntetését. Mivel pedig csak az alkalmazottal szemben vonható vissza az efajta panasz, Siegl Jolán vádlott maradt s őt el is ítelték, bár az volt a védekezése, hogy nem tudott a pénz sikkasztott voltáról. Am mindössze hatvan korona pénzbüntetésre ítelték s így a kirándulásra talán még se fizet rá.

TÁVIRATOK.

Küzdelem a levegőben.

A bécs - budapesti verseny.

Bécs, június 13. Bier főhadnagy ma délután három és öt óra között startolt a bécs - budapesti turautra. Bier a semmeringi mezőről fog elindulni. Ma délelőtti néhány nagyon szép próbapülést végzett s mindannyiszor biztosan, simán leszállt.

A német körrepülés.

Magdeburg, június 13. Miller aviatikus, aki reggel 5 óra 5 perckor érkezett ide, 300 méternyire a célszalag mögött 20 méter magasságból lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. Millert a kórházba szállították.

Magdeburg, június 13. Miller aviatikus balesetéről jelentik még: Miller túlrepült a célon és nagyobb fordulattal vissza akart térni a célszalaghoz, amikor motorja hirtelen felmondta a szolgálatot, amidőn Miller 300 méternyire a céltől, hirtelen lezuhant. Orvosi segítség azonnal kéznél volt. A városi kórház jelentése szerint nem történt koponyatörés. A sebesült öntudata lassanként visszatér.

Magdeburg, június 13. Wittenstein dr tegnap este 8 óra 49 perckor simán kikötött.

Magdeburg, június 13. Ma reggel a következő aviatikusok indultak el: Wincziens 4 óra 11 perckor, Büchner egy utassal 4 óra 18 perckor, Lindpaintner egy utassal 4 óra 24 perckor, König egy utassal 4 óra 27 perckor és Leutsch egy utassal 4 óra 42 perckor,

5 óra 15 perckor, röviddel Miller balesete után Schauenburg az itteni repülési téren kikötött.

Magdeburg, június 13. Büchner 5 óra 15 perckor a benzincső törése következtében Graevinetznél leszállt. Azt az értesítést küldötte ide, hogy a defektusf maga fogja helyrehozni és azután ismét fölszáll.

Páris - Róma - Turin.

Róma, június 13. Frey aviatikus ma reggel 5 óra 7 perckor Flórenc irányában elszállt, hogy a Páris - Róma - Turin-ut legutolsó etapját megtegye.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 13.

Az árak 50 kilogramonként
buzamáj. ————
buza okt. 11'56—11'62.
rozs okt. 9'30—09'42.
zab május. ————
zab okt. 8'24—8'20.
Tengeri juli. 1911. 6'93—6'95.
Tengeri aug 1911. 7'07—7'08.

Ertéktözsde. Osztrák hitelrészvény 644'—
Magyar hitelrészvény 823'—.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás

— Csakugyan jót akarnak érte állani? — kérde a szolgabíró, sorba jártatván szeméit a csoporton végig és olyan vastag füstgomolyokat eresztve szájából, hogy egész egy fellegoszlop képeződött körülötte.

— Egytől-egyig jót állunk érte! — kiálták a gazdák telkesen.

— De nem addig van az! Az asszony — kiáltá Nádverő elfeledve magát.

— Miska, vezesd ki-e nagyszájú hempellért és nézd meg, hogy jó karban van-e a deres! — vágott szavába a szolgabíró, ki a marosdi lakosokat egytől-egyig jól ismerte.

— Vezesd be a vádlottat! — mondá aztán a pandurnak, miután Nádverőt nem sok teketóriával a szobából kilödítötte és a gazdákhöz fordulva, szelid hangon mondá:

— Menjenek kendtek haza! Bizzák reám a dolgot és legyenek meggyőződve, hogy igazság szerint fogok ítéletet hozni, mire az öreg Galambos, jól tudván, hogy a tekintetes szolgabíró mindig embere szokott lenni szavának, társaival együtt a szobát odahagyta.

XXI.

Kevés vártatva aztán a vádlottat vezeték be a törvény elé.

Egyik felül a pandurra, másikon felesége vállaira támaszkodva, vánszorgott be a szerencsétlen Pozsár, annyira megrendítette őt a nagy csapás, amely érte.

És amint bus, halovány arcával és roskatag testével a törvény előtt állt, maga a megátalkodott vallatáshoz szokott szolgabíró sem maradt megilletődés nélkül.

— Hát ez az asszony mit keres itt? — kérde a pandurhoz fordulva kemény hangon, hogy felindulását jobban elpalástolja.

— Hát a felesége! Aztán nem bírtuk elválasztani, — hámozgatá a hajdu reszkető hangon.

Folytatjuk.

Gömör-rozsnói vasas gyógyfürdő és hidegvízgyógyintézet

a Tátrák alján fenyvesek között.

Klimatikus gyógyhely, 400 méternyire a tenger színe felett, a szelek ellen teljesen védett kies fekvésű csucsomi völgyben, az 1290 méter magas Ökörhegy alján. Javalva: a női ivarszervek bántalmainál, egyéb női bajoknál s következményeinél; a vérrendellenes összetételén alapuló betegségeknél (vérszegénység, sápkór); súlyos betegségek utáni elgyengülések esetén; görvély és angolkór; idegbajoknál; tengeri fürdő után utókuránál stb. stb. Egyenletes és kellemes hőmérséklet (18—22°). Pormentes, ozonduz fenyves levegő, gondozott sétányok, villamos világítás. Pensio rendszer. Vasút-, posta-, távirtda- és telefonállomás helyben. Kitérő vasuti összeköttetés mindenfelől.

Közeliránduló helyek:

Krasznahorka vára a világhírű Andrásy-mausoleummal, Betléri káptal, Szulovai vadaskastély, Dobsinai jégbarlang, Aggteleki és Szilicei cseppkőbarlang, világhírű Sztracsenai és Szadellői völgy, Murányi vár. Fürdő orvosok:

Dr. Hajcsi Sándor és Dr. Heincz Hugó.
Bővebbet: **A fürdőigazgatóság.**

Egyszerű és dísz **könyvbekötéseket**, bőr, plüsch és selyem **ajándéktárgyakat**, **disztánczrendeket** a legjutányosabb áron készít

Seres Testvérek

könyvkötészete

Piacz-utca 2. (Nagytemplom mellett.)

Nagyobb munkára árajánlattal készséggel szolgálunk.

Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú **kénés hévízi** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitérő eredménnyel használatnak főleg csuszobántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivókura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, méltányos árak. — Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Igazgatóság.

Harzi kanári madarak
állandóan kaphatók

2 éves nőtények 4—5 kor.

Csokonay Gyulánál
Debreczen, Péterfia-utca 61.

Balatonfüred,

gyógy- és tengeri-fürdő Zala megyében. Posta, távirtda, telefon helyben. Fürdőidény május 28-tól szeptember hó végéig.

Javallatok: Szívbetegségek, érlemezsedés, vérszegénység, görvélykór, csusz, köszvény, a légzőszervek hurutos bántalmái, gyomor- és bélhurut, idült obstipáció- máj- és lepbántalmak, női bajok és idegbántalmak.

Gyógyeszközök: Természetes, szénsavas fürdők Sós-, fenyő-, tó-, nap- és légfürdők. Ivókura, savó- és szőlőgyógymód. Gyógytorna és orvosi masszázás. Szóra kozásról gondoskodva van. Gyógyterem, olvasóterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok lombos park, fenyvesliget, térzene, naponkint színelőadások, hetenkint táncmulatság, sétacsolnakázás, kirándulások, lawn-tenisz. **VASUTI ÁLLOMÁSOK:** A BALLATONMELLÉKI VASUTON: BALATONFÜRED, a DÉLI VASUTON: SIÓFOK. hajón BALATONFÜREDRE. Vasuti szezonjegyek 33 és fél százalék kedvezménnyel menetérti jelt. **LAKÁSMEGRENDELÉSEK** előleg beküldése mellett Lingl Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők.

A balatonfüredi dus lithiumos ásványvíz

mely mint étrendi víz igen kedvelt, szétküldése a fürdőigazgatóság által történik.

Prospektust kívánatra ingyen küld

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Ő csász. és Apost. kir. Felsőházak legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXVIII-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,135 készpénz nyereményt tartalmaz, 620,060 korona összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona

A huzás június 22-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyek ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zolamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirtdahivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

Rövid az éjszaka

mulassunk hát

a Széchenyi kávéházban,

a vasuti állomással szemben,

mely teljesen ujonnan és kényelmesen

rendeztetett be.

Linuz 1909. aranyérem; legnagyobb kitértetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseletje:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkeres és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

SZENT LÁSZLÓ [Püspök] HÉV- VIZ- GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbérli
kezelese alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed óral távolságban. Május—augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepeken 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. — A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai híri 410 C. meleg **természetes hévíz** javálva van: **az ízületek és izmok csúszos bántalmainál**, idült és különösen savas ízületi loboknál, csonttörések és különösen savas ízületi loboknál és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (isehiásnál); különböző borbajoknál, végre női bajoknál; **belsőleg** heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajoknál és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos — **Dr. Nagy Imre.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 1 kor. 20 fill. és 6 kor. között változik. Gyógyterem (Kursalon) hirdlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis.

Öt tükörfürdő és tizenhárom kádfürdő kivül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Ujjonnan épült uszoda uszástanítással és homokkurával. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű, kitűnő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal. — Villanyvilágítás. A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérli saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a fürdőkezelőség.

Első Vasbetoncső-gyár

Piac-utca 83. sz.

Gyárt: drótbetétes beton-csöveket és idomdarabokat minden méretben

: Vasbeton kiöntő aknákat. :

tisztító és iszapfogó aknákat, kutgyűrűket stb. Elvállal mindenféle beton és vasbeton munkákat. Terazzo és keramit munkát és javítását a legolcsóbb árban.

Nagy raktár kavicsos és rostált homokból, elsőrendű portland és román cementből nagyban és kicsinyben.

Előpatak gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a **gyomor-, vese-, hólyag- és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lép-bajoknál, köszvény és csúszás, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.** A nagy hírű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltárlható kiegészítő gyógykezeléssel (meleg és hidegfürdők, természetes szén-savas (nauheimi) fürdők, vizgyógyintézet, kezelés masszázs, svéd torna diätikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel.**

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50% olcsó és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és **üdítő kellemes ital**, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Sztéküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Telefon 88-13. VERO-féle Telefon 115-77.
Leánynevelő intézet, Budapest, VI. Gyár-utca 1.

1. INTERNÁTUS

Higiénikus életrend. — Gondos felügyelet. — Német, francia, angol társalgás. — Elsőrangú bennlakó külföldi okleveles nyelvtanárnök. — Magas színvonalú zeneoktatás.

2.

== Nyilv. jogu négy osztályu ==

Polgári iskola

3.

Általános műveltséget nyújtó **felsőbb**
Továbbképző tanfolyam

4.

Tökéletes nyelvi és **almai kiképzést nyújtó**
német, francia és angol

Nyelvi tanfolyam

Tárgyai a nevezett nyelveken kívül: magyar irodalom, műtörténet és esztétika.

A nyelveket úgy a **továbbképző**, mint NYELVI TANFOLYAMON a hazai okleveles tanerőkön kívül külföldi okleveles nyelvtanárnök és a budapesti BERLITZ SCHOOL tanárai tanítják.

Értesítőt szívesen küld az igazgatóság.

Vigyázat

80 ezer pár czipő alkalmi eladása

4 pár czipő csak 10 korona.

Egy nagy gyár fizetési zavarokba jutván, megbízást adott nekem egy nagy tömegnek beszerzési áron alól való eladására.

Ennélfogva eladok mindenkinek 2 pár férfi és 2 pár női fűzőczipőt, barna vagy fekete bőrből, erős szegzett talppal, legujabb elegáns állásban; nagysága szám vagy centiméter szerint.

Minden 4 pár cipő együtt csak 10 korona.

Sztéküldés utánvétellel. Kicsérelés megengedve.

Első keresztény cipőkivitelű áruház.

Humann Ferencz, Bécs, Aloisgasse II/2.

Gyertyánliget Máramaros- megye

a legszebb, legegészségesebb, klimatiku-
hely gyógyhely, asványfürdő és vizgyog-
intézet.

Osodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ózondús, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vastorrásos. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógsiker: **vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál.** Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény: május—október. Vasuti állomás: Nagy-Bocsikó, Gyertyánliget. — Előnyök: 1. Olcsó árak és tisztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közele van utálovas és jó kocsit.

Interurban telefon.

A fürdőigazgatóság.

Bártfa-Fürdő.

(Sáros-megye)

Posta-, távirda-, távbeszélő és vasuti állom s.

Fürdőidény: Májustól Szeptember közepéig.

A Kárpátok Beszkid nevű heglánczatának déli lejtőjén 382. m. magasságban fekszik. Bártfa-fürdő, mint kimagasló kárpáti **klimatikus gyógyhely** is szerepel. Rendkívül jó gyógyeredményt mutat fel Bártfa-fürdő **női bajjal, sápkór, vérhiány** minden alakjainál, **gégelégcső, tüdő, gyom. r. bél idült hurutjainál, oly idegbajoknál és gyengeségeknél**, melyek vérhiányon vagy kimerülésen alapulnak; görvély- és angolkórnaál; **tüdőbetegeknek** kitűnő szolgálatot tesz Bártfa-fürdő balzsamos éghajla, végül utókura gyanánt karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.

A részvénytársaság szállodáiban és magánvillákban **1540** kényelemmel berendezett **szoba** áll rendelkezésre. Szobaárak naponként **2—8** koronáig; hetenként **20—50** koronáig. Nagyobb lakások egész évadra **200—600** koronáig bérelhetők.

A lakások részben konyhával is el vannak látva. **Piac naponként helyben.** A fürdőben van több vendéglő, cukrászda.

Lakás az évad elején június 20-ig és végén, augusztus 20-tól kezdve a részvénytársaság szállodáiban és pedig: „Deák-szálló“-ban és az „Erzsébet-szálló“-ban 30 százalékkal olcsóbb. **Szénsavas telített szénsav-fürdők és vasláphozzáttetes fürdők, ásványvizkurák** kitűnően berendezett elsőrangú kéz vizgyógyintézet, savó- és kefir-kúra. A fürdőigazgatóság legujabban bevezette a **Penzi-rendszert**, amely szerint az elő- és utóidényben egy személy teljes ellátása és lakása csak **8 koronába**, a főidényben csak **12 koronába** kerül. A penzió-rendszerrel lehetővé van téve, hogy mindenki rendkívül olcsón tölthessen néhány hetet hazánk egyik legkisebb fürdőjében, ahol minden előnyt és kényelmet talál. A fürdőre vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál

A fürdő igazgatóság
Bártfa-fürdőn.

Szabadalom bejelentve.

Uj találmány!

Telefon 718.

Uj találmány!

Fagymentes.

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonosok becses figyelmét felhívni azon körülményre hogy

Fagymentes vizöblítésű closet berendezését kizárólag csakis vállalatom utján szerezhetik be; mert erre vonatkozó **találmányomat szabadalmazás végett bejelentem.**

Ujrendszerű fagymentes berendezésem az eddig ismert angol closeteknél olcsóbb, jobb, tartósabb. A Háztulajdonosok Egyesületének tisztelt tagjai tetemes árengedményben részesülnek. Rendelvényeket csatornázási és vízvezetési vállalati irodámba

Zápolya-utca 6. szám alá kérek

intézni, ahol az újrendszerű fagymentes closet találmányom rajzai megtekinthetők s bővebb felvilágosítás nyerhető tisztelettel:

Lehmann László.

Szabadalom bejelentve.

Apró hirdetések.

A hajregénátor az őszülő haj eredeti színét visszaadja anélkül, hogy festene. Ára 1 kor. 50 filér Kubek Sándor „Mégváltó“ gyógyszer-tárában Debreczen, Tiszapalota.

Apródy József órák tüzlete **e hó 15-én megnyílik.** Piac-utca 12. sz. a, Stenczinger-ház.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

Épületei vályog jutányosan eladó Széchenyikert 3. sz.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

Elegánsan butorozott különbejáratu utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

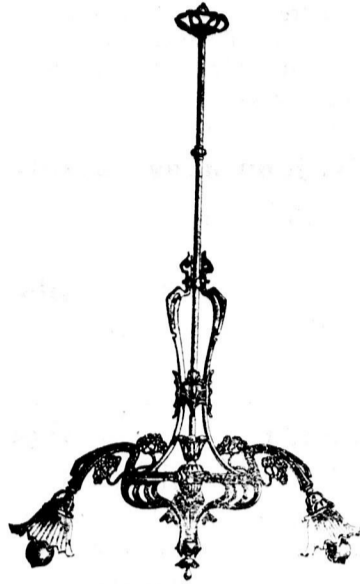
Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Házmasternek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cím a kiadóhivatalba.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyu üveg-ajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Üzlet áthelyezés!

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár
Részvénytársaság rakátra
üzlethelyiségeit

1911. május 1-én
a Piac-utca és Uj-utca sarkán épült
uj Wiener-féle palotába
helyezte át.
Költözködés miatt mérsékelt árak!

Legjobb arcz és kézapolószer a
gyöngyvirág krém 1 korona
Szappan 70 filér és Puder 1 korona.
KUBEK SÁNDOR
„Mégváltó“ gyógyszer-tárában.
Debreczen, Tiszapalota.

20,370—1910. tkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság kozhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak, Száva Adolf és neje Fehér Mária végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, a debreczeni kir. tszék területén levő Balmazújváros községben fekvő, a balmazújvárosi 2741. sz. tkvben, A. + 1. sor 980/45. hrsz. a. felvett végrehajtást szenvedettek nevében álló ház-udvarra 800 koroua ezennel megállapított kiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1911. évi július hó 5 ik napján d. 11 órakor** Balmazújváros községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a kiáltási ár kétharmadán alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárútiak 20%-át, készpénzben vagy óvadékképes értékpapírba a kiküldött kezébe letenni, avagy e bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszo gáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ar 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Kelt Debreczenben, 1911. évi ápril 12.
Kir. tszék, mint tkvi hatóság.

Baróthy
kir. tszéki bíró.

Honi ipar!

Telefon
691.

Turul

Cipő

elismert

legjobb, legelegánsabb és legolcsóbb
hazai gyártmány

Turul Cipőgyár r.-t.

Temesvár.

A monarkia legnagyobb cipőgyára.

Fiókraktár: DEBRECZEN.

Piac-utca 48. sz. Szent Anna-utca
sarkán.

130 saját kül- és belföldi fiókraktár. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 18.000 pár heti gyártás.